

---

# Małuski Wielkie, st. 5, gm. Mstów, woj. częstochowski, AZP 87-50

---

Informator Archeologiczny : badania 32, 112

---

1998

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach  
dozwolonego użytku.

**Łekno**, st. 3, gm. Wągrowiec, woj. pilskie, AZP 43-31/44 - patrz: wczesne średniowiecze

**Łódź-Lublinek**, st. 253, gm. *loco*, woj. łódzkie, AZP 67-51/133 - patrz: środkowa i późna epoka brązu

**ŁÓDŹ-POLESIE**, st. 11, gm. *loco*, woj. łódzkie, AZP 66-51/46

- osada grupy łubieńskiej kultury trzcinieckiej (wczesna epoka brązu)
- osada grupy środkowopolskiej (?) kultury łużyckiej (okres halszacki D)
- ślady osadnictwa nowożytnego z XVI-XVII wieku

Badania prowadził mgr Paweł Zawilski z Instytutu Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego. Finansowane przez PSOZ. Trzeci sezon badań.

Badania na omawianym stanowisku wywołane są trwającą tu od początku lat 80-tych niekontrolowaną wywózką śmieci. Położone jest ono w widłach rzek Jasienia i Karolewki, na południowym stoku piaszczystego wzniesienia.

Prace podjęte w bieżącym roku skoncentrowane były na zabezpieczeniu centralnej partii stanowiska, przez które biegnie droga dojazdowa, którą dowożone są śmieci. Zarejestrowano 19 obiektów związanych wyłącznie z osadnictwem kultury łużyckiej. Żaden z nich z racji niewielkich rozmiarów nie może być interpretowany jako relikw budowlany mieszkalnej lub produkcyjnej. Zawierały one przede wszystkim silnie rozdrobniony materiał ceramiczny, który nie pozwala zrekonstruować żadnego naczynia. W przeważającej ilości wystąpiły ułamki zasobowych, workowatych naczyń całkowicie chropowatych. Niewielki udział procentowy stanowią fragmenty cienkościennych naczyń obustronnie czernionych, pozbawionych ornamentu. Ich tektonika jest w równym stopniu uproszczona. Znajdują się tu półkuliste misy oraz lekko esowate naczynia (czarki?). Wystąpiły także fragmenty krawędzi, pochodzące z naczyń o cylindrycznych szyjkach. Ornamentyka tej grupy naczyń jest także uboga. Wystąpiły pojedynczo i reprezentowane są w postaci głębokich nakłuc lub też wgnieść patyczkiem (?) oraz głęboko rytym rowków. Ostatnią grupę fragmentów ceramiki stanowią ułamki płaskich talerzy. Także nie stanowią one znaczącego ilościowo zbioru. Drugą grupę zabytków stanowią artefakty krzemienne. Wszystkie wykonane są z krzemienia bałtyckiego. Do obróbki wykorzystano technikę łuszczeniową. Niewielka ilość wyrobów krzemienianych nosi ślady retuszu użytkowego, jeszcze mniejsza to narzędzia.

Badania ratownicze, ze względu na planowaną tu budowę pawilonu handlowego, powinny być zintensyfikowane.

**MAŁUSKI WIELKIE**, st. 5, gm. Mstów, woj. częstochowskie, AZP 87-50

- osada kultury łużyckiej
- osada kultury przeworskiej
- ślady osadnictwa wczesnośredniowiecznego
- ślady osadnictwa nowożytnego

Ratowniczo-sondazowe badania archeologiczne, przeprowadzone w terminie od 20 września do 3 października, przez mgr Iwonę Młodkowską-Przepiórowską. Finansowane przez PSOZ. Przebadano powierzchnię 30 m<sup>2</sup>. Pierwszy sezon badań.

Warstwy kultury przeworskiej oraz ślady osadnictwa średniowiecznego i nowożytnego zostały zniszczone orką. W dwóch wąskich wykopach odkryto jedynie fragmenty ich części spagowych. Materiał ceramiczny jest nieliczny i występuje tylko na powierzchni oraz w stropie warstwy ornej. Warstwa związana z kulturą łużycką jest czytelna dopiero na poziomie od około 50 cm.

Wyniki badań zostaną opublikowane w „Badaniach Archeologicznych na Górnym Śląsku i Ziemiach Pogranicznych w 1998 roku”, s. 112-114.